

וַיִּיָּדַע לְפָסוּק וְאִבְרָהִם זָקֵן בְּאֵי בַיָּמִים

להבין ענין משארז"ל יפה שעה אחת בתשובה ומע"ט בעוה"ז מכל חיי עוה"ב. וצריך להבין והלא תכלית תשובה ומע"ט הוא שמהם נעשו לבושי' לנשמה שתוכל ליהנות מזוי השכינה בעוה"ב כמאמר הזוהר ע"פ ואברהם זקן בא בימים באינון יומין עילאין כו' ווי ליה לההוא גברא דגרע יומין לעילא דכד בעיין לאלבשא ליה באינון יומין יומא דפגם חסרא ליה מההוא לבושא כנ"ל. והענין דהנה ענין זוי השכינה בעוה"ב אינו כמו התפשטות חיות אלקות בתוך העולמות. כמ"ש ואתה מחיה את כולם שהחיות אלקות המתלבש תוך עלמין אינו מושג ונראה. כמשל התפשטות החיות של הנשמה תוך הגוף בהתחלקות האברים ובודאי בהחיות רוחני לא שייך כלל שיהיה בו ג"כ התחלקות החיות לחלקים כי אין ברוחניות שום תמונה וציור. והנה התפעלות החיות באברים ניכר ונראה. אבל מהות ועצמות החיות אינו נראה וניכר כלל. כמו כן חיות אלקות המחיה כל העולמות בע"ג ותכלית בודאי אין בהחיות הרוחני בחי' גבול ותכלית ד"מ חיות המחיה את עיגול כדור השמים בודאי לא יתכן לומר שגם החיות הרוחני הוא בתמונת עיגול כנ"ל רק שהתפשטות החיות הוא לפי תמונת כלי המקבל החיות ואע"פ שהחיות מתלבש לתוכו מ"מ החיות עצמו אינו בגדר מקום וגבול:

ובזה יובן דכתיב מכה"כ ותרגומו זוי יקריה שהוא רק זוי והתפשטות הארה בלבד. וכתיב את השמים ואת הארץ אני מלא. והענין ששניהם אמת כנ"ל וזשארז"ל במקום שאתה מוצא גדולתו של הקב"ה שם אתה מוצא ענותנותו כו'. דהיינו לא כמו שהעולם סוכרים שגדולת הבורא נק' מה שהוא ית' מחיה כל העולמות שאזרכה זו היא ירידה אצלו ית' שמשפיל עצמו ומתלבש תוך כ"ע להחיותם ולקיימם. ומ"ש ואתה מחיה את כלם אינו שבח בבחי' גדולתו ית' שלגדולתו אין חקר ולתבונתו אין מספר אלא השבח הוא בבחי' ענוה שלו שיוכל להשפיל עצמו וכו'. אבל ענין עוה"ב שנהנין מזוי השכינה הוא השגת מהות ועצמות התפשטות החיות אלקות בבחי' גילוי:

ועתה צריך להבין איך תוכל הנשמה שהיא בחינת נברא יש ודבר בפ"ע להשיג מהות ועצמות אלקות שאינו בבחי' השגה וגבול ואף שהנשמה היא חלק אלוה ממעל הוא ד"מ כענין טפת הזרע שנמשכה מן המוח שלא יתכן לומר שגם עודנה כמוחו היתה טפת זרע גשמית שא"כ הי' נחסר מהמוח כו'. אך שבאמת התחלת המשכתה מן המוח הוא כח רוחני לבד אלא שאח"כ בהשתלשלות ירידתה דרך חוט השדרה נשתנית ונעשית טפה גשמית. כן עד"מ הנשמה עיקר שרשה מבחי' אלקות ממש רק שנשתלשלה בירידתה להיות בחי' נברא יש ודבר בפ"ע כו'. וא"כ איך תוכל להשיג מהות ועצמות אלקות. והענין דהנה כתיב ויבא משה בתוך הענין ויהי שם ארבעים יום וארבעים לילה לחם לא אכל כו'. והי' גופו הגשמי ניוזן ממזון רוחני לבד כמ"ש לחם אבירים אכל איש וכו' ממש כמו המלאכים ואיך יוכל להיות זה שגשמי יקבל מזון וחיות מרוחני שמובדלים זמ"ז בתכלית. אך זהו ענין הענין שהיה משה ע"ה מתכסה בו דהיינו שהיה הענין שרשו ממדרגת אלקות מאד נעלה. אך שנשתלשל ונתגשם להיות לבוש למשה ע"ה שע"י יוכל להשיג אלקות והיה לו למזון כמשל אדם הרואה ומסתכל באור צח דרך יריעה. כמו כן תורה ומצות מעשיות ששרשם מרצה"ע מחכמתו ית' שהם מיוחדים בו ית' הוא חכים כו' שהם למעלה מזוי השכינה שהוא רק התפשטות החיות כו' ונשתלשלו ונתפשטו ונתלבשו בעניני זה העולם הגשמי כמו קלף של תפלין וצמר של ציצית וצדקה כו' כשאדם

עוסק בתורה ובמצות נעשה לנשמתו לבושים שנתלבש בהם בגעה"ע שע"י תוכל הנשמה שהיא בחי' נברא להשיג זוי השכינה עצמות אלקות. וזהו יפה שעה אחת בתשובה ומע"ט שהם שרשם מרצה"ע ב"ה. מכל חיי עוה"ב שהוא רק זוי השכינה כידוע מ"מ הם נקראים לבושים שע"י תוכל להשיג זוי השכינה וד"ל:

ועתה צריך להבין ענין אוי"ר שהם רק גדפי' לבד להגביה עיקר הדבר שהם תורה ומע"ט. ולהבין מהות האהבה מה היא. הנה בק"ש צריך שימליכוהו למעלה ולמטה ולד' רוחות העולם. פי' דכתיב מכה"כ ותרגומו זוי יקריה שהוא רק זוי והתפשטות והארה בלבד המתלבשת תוך כ"ע וכתיב את השמים ואת הארץ אני מלא בבחי' עצמות אלקות שאינו נתפס תוך מדה וגבול. והענין ששניהם אמת כו'. כמשל בטול זוי השמש במקור השמש עצמה כידוע שבאמת עצמות אלקות מלא כל הארץ. אך מה שהוא מתפשט תוך כלי וגבול הוא בטל ונכלל במהו"ע אלקות כו'. והנה כשיתבונן אדם היטב בזה בפסוד"ז ובק"ש איך שבאמת הוא כן שהעולמות בטלים במקור חיותם רק מפני שהאדם הוא בכלי גשמי הגוף שהוא משכא דחויא שמתגדל ומתרבה מגשמיות המסתיר ומעלים שלא יוכל לראות בעיני ראי' חושית אזי יתעורר בלב תשוקה שיהי' קשור בהתבוננות זו כל היום ולא יפרד ממש כלל. וזה קבלת מ"ש בפסוק ראשון ואהבת שיהי' הוי' אלקיך שיהא תמיד קשור בהתבוננות זו ביטול העולמות להמחי' ומהווה אותם רק מפני היות כי גופו הגשמי לא יוכל לקבל ביטול אמתי הנ"ל יגמור בדעתו בק"ש ענין לימוד התורה באמרו ודברת בם. דהיינו שנפשו האלקית בעסקו בתורה נעשה יחוד אמתי עם התורה ואורייתא וקוב"ה כולא חד ממש כי אורייתא מח"ע נפקת ונתלבשה בעניני זה העולם וכשאדם מלביש נפשו האלקית בעניני לימוד התורה שבזה העולם אזי גם שרש נפשו למעלה מתלבש ג"כ בתורה שלמעלה עד רום המעלות ונעשה שם יחוד גמור. וזהו הקב"ה יושב ושונה כנגדו כנ"ל. וזהו ה' צלך פי' כמו צל. והנה כתיב אני הוי' אלהיכם אשר הוצאתי אתכם מארץ מצרים. פי' שלא יאמר האדם בדרך שפלות האיך יגיע למדרגת היחוד בתורה ותפלה מאחר שהוא עדיין אינו סור מרע גמור כו' והוא עדיין בשלימות אצלו. זאת ישיב אל לבו שהשם הוא המוציא אותו מארץ מצרים. פי' שהוא מבדיל ומפריש בנפשו הטוב מן הרע הנפש אלקית מנה"ב כשהוא עדיין לא עשה רע בפו"מ. ואפי' רשע גמור הוא ממשיך בנפשו האלקית בעסקו בתורה רק שעליו נאמר ולרשע אמר אלקים מה לך לספר חוקי. פי' שאין תועלת לנפשו האלקי' מפני שעליו נאמר ותשלך דברי אחרים שלא יוכל להמשיך בתוך פנימיותו וד"ל:

והנה בענין ברכות. ברוך אתה הוי' פי' ברוך הוא המשכה ורבויה שיהי' הוי' שהוא בחי' צמצום והתפשטות כו' יהי' בחי' אתה לנוכח התגלות כו'. אך להיות כי הגוף הוא המסתיר ומחשיך רק לע"ל יהיה התגלות אלקות וראו כל בשר ויהי' בבחי' ביטול אבל עכשיו צריך להראות עכ"פ ענין הביטול בחיצוניות בכריעה והשתחוא' בראש הכורע כורע בברוך. וענין רופא חולים וגואל ישראל ומברך השנים הם כלים לבחי' המשכה והתגלות אלקות כו' והכורע צריך שיראה איסר כנגד לבו. פי' עיקר המשכה יהי' במוח עד שיתפשט ג"כ בלבו אפי' מעט היינו בחי' איסר (ועמ"ש לקמן בפ"י אסורי לגוף) שהוא בחי' חפץ כדכתי' הודו על ארץ ושמים אפי' בבחי' זוי והתפשטות החיות המלובש תוך כ"ע ותכלית הכוונה להיות לו דירה בתחתונים וסוף מעשה במחשבה תחלה נעוץ סופן בתחלתן ולכן ארז"ל ארץ נבראת תחלה כו':

שרה ונהג בענין נדפס: ברכות: כנראה קאי אשמו"ע, ואולי צ"ל, חיי ברכות - ובה המשך לקיש דביאר ע"ע. - הערת כ"ק אדמ"ר שליט"א.
שרה היה: נדפס: ביטול אבל: וצ"ל: ביטול (אבל).
שרה בחי' איסר: נדפס: חפץ כדכתי' וצ"ל: ועמ"ש. חפץ ובחי' שרה על ארץ: נדפס: כ"ע ותכלית: וצ"ל: כ"ע. אבל תכלית - הגהות אדמ"ר מהור"ש ני"ע.

שרה: שייך. . בימים. כדפוס ראשון מוסגר כ"ז בחצ"ע.